

Observații cu privire la proiectul de hotărâre pentru aprobarea Normelor de aplicare ale Hotărârii Consiliului General al Municipiului București nr. 252/2008 privind amplasarea în subteran a echipamentelor și rețelelor de comunicații electronice pe teritoriul municipiului București

1. Observații generale

Autoritatea Națională pentru Comunicații (ANC) mulțumește pentru oportunitatea de a transmite în prealabil, pentru prima dată, observații și comentarii cu privire la unele măsuri de implementare a proiectului „NETCITY” la nivelul municipiului București.

În calitate de autoritate de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice, ANC are rolul de a promova concurența în acest sector, de a încuraja investițiile eficiente în infrastructură și de a proteja drepturile și interesele utilizatorilor finali. Având în vedere aceste obiective, ANC a urmărit cu maximă atenție evoluțiile legate de implementarea proiectului NETCITY la nivelul municipiului București, având în vedere impactul semnificativ pe care acesta îl poate avea asupra dezvoltării rețelelor și serviciilor de comunicații electronice pe una dintre cele mai concurențiale piețe la nivel național (București). Așa cum știți, acest proiect a suscitat un mare interes atât din partea furnizorilor de rețele și de servicii de comunicații electronice, din perspectiva modului în care el le poate afecta afacerile, dar și din punctul de vedere al Consiliului Concurenței și al Comisiei Europene. În special, furnizorii de rețele de comunicații electronice care și-au dezvoltat rețele de acces în municipiul București consideră că implementarea proiectului de către Primăria Municipiului București va determina o re-monopolizare a pieței de infrastructură și, în același timp, va obliga operatorii existenți să suporte costuri uriașe în vederea alinierii la noile reglementări.

Amintim în acest context faptul că, în data de 14 februarie 2008, prin decizie definitivă și irevocabilă, Curtea de Apel București a dat câștig de cauză Asociației de Comunicații prin Cablu, anulând în parte Hotărârea Consiliului General al Municipiului București nr. 105/2008. Din păcate, Hotărârea Consiliului General al Municipiului București nr. 252/2008 privind amplasarea în subteran a echipamentelor și rețelelor de comunicații electronice pe teritoriul municipiului București (care a înlocuit prevederile anulate de Curtea de Apel București) a fost, de asemenea, adoptată fără o consultare reală a pieței de comunicații electronice direct afectată de aceste măsuri. De asemenea, prevederile aceste hotărâri ridică în mod practic aceleași probleme ca și hotărârea inițială legate de promovarea concurenței, existența unor proceduri transparente, obiective și nediscriminatorii de acces pe proprietatea publică, costurile determinate de asigurarea conformității, acordarea autorizațiilor de construire etc.

Ținând seama de aceste aspecte, supunerea spre dezbatere publică a normelor de aplicare la Hotărârea CGMB nr. 252/2008 reprezintă o oportunitate atât pentru industrie, cât și pentru autoritatea de reglementare, pentru a semnală anumite probleme legate de implementarea proiectului NETCITY.

Din perspectiva planurilor de dezvoltare urbană, ANC înțelege necesitatea existenței unor norme clare de dezvoltare și instalare a elementelor rețelelor de comunicațiilor electronice. Acest deziderat se justifică atât din punctul de vedere al sistematizării urbane, cât și din punctul de vedere al asigurării siguranței cetățenilor. De asemenea, autoritatea de reglementare este de acord că dezvoltarea rețelelor de comunicații electronice trebuie să se realizeze cu respectarea unor planuri de dezvoltare urbanistică, protecție a mediului și a sănătății, precum și a normelor de ordine publică. Suntem de acord că instalarea haotică a elementelor rețelelor de comunicații electronice nu aduce beneficii nici furnizorilor de rețele de comunicații electronice, nici dezvoltării armonioase a orașului din punctul de vedere al normelor de urbanism. Mai mult, s-a dovedit, cel puțin în ultima perioadă, că instalarea unor rețele de comunicații electronice fără respectarea normelor aplicabile în ceea ce privește siguranța elementelor de susținere poate genera reale pericole pentru cetățeni.

De asemenea, ANC a fost unul dintre primii promotori ai aplicării unor norme clare în ceea ce privește construirea rețelelor de comunicații electronice, prin promovarea în decursul ultimilor ani, împreună cu Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației, a unui proiect de Lege privind infrastructura rețelelor de comunicații electronice, care include un capitol în acest sens. Astfel, stabilirea unor norme de sistematizare a lucrărilor de construire este deosebit de utilă, iar corelarea realizării unor lucrări de construcții din mai multe domenii cu cele din domeniul comunicațiilor electronice (precum apă, gaze etc.) este un principiu acceptat la nivel comunitar, care ar putea fi aplicat și în România.

Însă, deși pot exista interese legitime pentru crearea unui cadru clar și complet în domeniul realizării rețelelor de comunicații electronice, **acest cadru nu trebuie să determine în mod nejustificat restrângerea concurenței și să aducă prejudicii utilizatorilor finali de servicii de comunicații electronice.** Este deosebit de important ca între aplicarea normelor de urbanism și promovarea concurenței să existe un anumit echilibru, care să promoveze dezvoltarea de noi infrastructuri pentru rețele și servicii de comunicații electronice și să asigure în același timp respectarea regulilor de dezvoltare urbană. Este de datoria atât a autorităților publice locale, cât și a autorităților publice centrale să asigure respectarea acestor principii, tocmai în interesul cetățenilor. În acest sens, intervenția acestor autorități trebuie să se limiteze la ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivelor legitime, proporționalitatea și oportunitatea intervenției fiind principiile care trebuie să ghideze acțiunea acestor autorități.

2. Cadrul legal în vigoare

La nivel european, art. 11 alin. (1) (Dreptul de acces pe proprietăți) din Directiva 2002/21/CE a Parlamentului European și Consiliului privind un cadru de reglementare comun pentru rețele și servicii de comunicații electronice (Directiva-cadru), „*Statele membre se asigură că atunci când o autoritate competentă ia în considerare:*

- o cerere pentru acordarea dreptului de a instala infrastructuri pe, deasupra sau sub o proprietate publică sau privată unui furnizor autorizat să furnizeze rețele publice de comunicații electronice, sau

- o cerere pentru acordarea dreptului de a instala infrastructuri pe, deasupra sau sub o proprietate publică sau privată unui furnizor autorizat să furnizeze rețele de comunicații electronice altele decât cele destinate publicului,

autoritatea competentă:

- acționează pe baza unor proceduri transparente și disponibile publicului, aplicate fără discriminare și întâzieri nejustificate, și
- respectă principiile transparenței și nediscriminării cu privire la condițiile atașate unor astfel de drepturi [...]'.

Prin urmare, autoritățile competente (inclusiv autoritățile administrației publice locale) trebuie să respecte principiile transparenței și nediscriminării cu privire la orice proceduri aplicate pentru realizarea dreptului de acces pe proprietăți. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2002 privind cadrul general de reglementare a comunicațiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 591/2002, cu modificările și completările ulterioare, prin prevederile Cap. IV transpune în legislația națională dispozițiile art. 11 și 12 din Directiva-cadru. Prevederile art. 22 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2002 stabilesc cu caracter de principiu că „Furnizorii de rețele de comunicații electronice autorizați potrivit art. 4 (n.n. sub regimul de autorizare generală aplicabil în domeniul comunicațiilor electronice) pot, în condițiile prezentei ordonanțe de urgență, să instaleze, să întrețină, să înlocuiască sau să mute orice elemente ale rețelelor de comunicații electronice, inclusiv suporturile și celelalte facilități necesare pentru susținerea acestora, precum și punctele terminale utilizate pentru furnizarea de servicii de comunicații electronice, pe, deasupra, în sau sub imobile aflate în proprietate publică sau privată, după caz.” Art. 26 din acest act normativ stabilește că accesul pe proprietatea publică a furnizorilor de rețele de comunicații electronice în vederea instalării unor elemente ale rețelelor se realizează pe baza unui contract ale cărui condiții trebuie să fie nediscriminatorii față de toți furnizorii. În plus, prețul perceput pentru realizarea dreptului de acces pe proprietăți trebuie stabilit cu respectarea următoarelor principii:

a) să fie nediscriminatoriu, justificat și proporțional cu afectarea imobilului respectiv;
b) să acopere doar prejudiciile directe și certe cauzate prin efectuarea lucrărilor, precum și prin existența și funcționarea elementelor rețelelor de comunicații electronice.

Având în vedere aceste dispoziții comunitare și naționale aplicabile în ceea ce privește exercitarea dreptului de acces pe proprietăți în domeniul comunicațiilor electronice, considerăm că **emiterea acestei hotărâri a Consiliului General al Municipiului București (CGMB) nu poate avea ca temei legal Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2002**, așa cum se propune, deoarece proiectul de hotărâre limitează, în fapt, drepturile legale ale furnizorilor de rețele de comunicații electronice. Aceleași considerații sunt valabile și cu privire la emiterea actului normativ propus în temeiul Ordonanței Guvernului nr. 34/2002 privind accesul la rețelele publice de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora, adoptată, cu modificări și completări prin Legea nr. 527/2002, cu modificările și completările ulterioare. Cu caracter de principiu, **singurele autorități abilitate să emită anumite norme sau reglementări în temeiul acestor acte normative sunt ANC și Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale**. În ceea ce privește exercitarea dreptului de acces pe proprietăți, autoritățile administrației publice locale trebuie să aplice dispozițiile Cap. IV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2002, fără a se putea substitui legiuitorului și fără a putea limita în mod nejustificat drepturile prevăzute de lege.

De asemenea, așa cum rezultă din cele de mai sus, **cadrul comunitar sau legislativ primar din România nu stabilește obligativitatea instalării subterane a rețelelor de comunicații electronice**. Dimpotrivă, în măsura în care datorită unor norme de planificare urbană este necesară instalarea subterană a unor elemente ale rețelelor de comunicații electronice, dreptul furnizorilor de a instala alte elemente ale rețelelor pe sau deasupra proprietăților poate fi limitat, dar nu poate fi interzis în mod absolut, mai ales că până la

aparitia acestor norme acestia si-au exercitat in mod legitim drepturile. Limitările acestui drept trebuie să fie obiective, iar justificarea necesității instalării unor elemente în subteran trebuie realizată de autoritatea publică.

Mai mult, principiile pentru acordarea dreptului de acces pe proprietăți, propuse prin proiectul de act normativ supus consultării, nu asigură nici transparența și nici nediscriminarea cu privire la realizarea acestui drept, așa cum vom arăta în continuare.

Din punctul de vedere al legislației concurenței, potrivit art. 9 alin. (1) din Legea nr. 21/1996 a concurenței, cu modificările ulterioare, *„Sunt interzise orice acțiuni ale organelor administrației publice centrale sau locale, având ca obiect sau putând avea ca efect restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenței, în special:*

a) să ia decizii care limitează libertatea comerțului sau autonomia agenților economici, ce se exercită cu respectarea reglementărilor legale;

b) să stabilească condiții discriminatorii pentru activitatea agenților economici.”

Conform art. 2 alin. (1) din Directiva Comisiei 2002/77/CE privind concurența pe piețele de rețele și servicii de comunicații electronice, *„Statele membre nu vor menține în vigoare și nu vor acorda drepturi speciale sau exclusive pentru realizarea și/sau furnizarea de rețele de comunicații electronice, sau pentru furnizarea de servicii de comunicații electronice destinate publicului.”*

Prin urmare, în măsura în care prin normele supuse consultării publice se creează premisele ca, pe teritoriul municipiului București, să fie afectată abilitatea altui furnizor de a realiza aceeași activitate în domeniul comunicațiilor electronice ca și cea realizată de administratorul rețelei NETCITY (altfel decât pe baza unor criterii proporționale, obiective și nediscriminatorii), CGMB trebuie să ia măsuri astfel încât normele supuse consultării să se conformeze prevederilor invocate mai sus. Astfel, deși desemnarea administratorului NETCITY s-a realizat în urma unei licitații, menite să asigure, în principiu, respectarea principiilor nediscriminării, obiectivității și transparenței, este necesar ca și implementarea proiectului și tratamentul altor furnizori de rețele de comunicații electronice care intenționează să dezvolte rețele paralele să se conformeze aceluiași principii.

3. Dezvoltarea proiectului NETCITY

Dezvoltarea unor proiecte de instalare a infrastructurii trebuie să se realizeze cu respectarea principiilor eficienței economice și planificării urbane, avându-se în vedere infrastructurile existente care ar putea asigura sau suplini necesitățile existente. În conformitate cu cadrul european de reglementare, furnizarea de rețele de comunicații electronice se realizează în mod liber, pe baza regimului de autorizare generală. Implicit, instalarea elementelor acestor rețele nu mai este una dintre activitățile ce trebuie realizate de către autoritățile publice. Pe de altă parte, implicarea autorităților publice în realizarea unor astfel de proiecte în parteneriat public-privat este o practică întâlnită la nivel european, aplicată însă pentru dezvoltarea unor rețele de comunicații electronice în zone rurale sau izolate, unde dezvoltarea comercială de astfel de infrastructuri nu s-a realizat și era necesară asigurarea accesului cetățenilor la servicii de comunicații electronice. În București, instalarea de rețele de comunicații electronice s-a făcut în mare parte pe baza investițiilor private realizate de mai mulți furnizori de rețele de comunicații electronice, care și-au dezvoltat propriile rețele, creându-se astfel o piață concurențială, bazată pe infrastructuri diferite.

Deși justificată de interese publice, intervenția autorităților publice locale în vederea atingerii unor obiective de sistematizare urbană trebuie să respecte principiul proporționalității

măsurilor aplicate. Aceste obiective se pot atinge fie prin implementarea unor măsuri de către cei cărora li se adresează (în acest caz furnizorii de rețele de comunicații electronice), fie prin implementarea unor măsuri de către autoritățile administrației publice locale. În luarea oricărei măsuri, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere impactul măsurii asupra pieței, costurile determinate pentru cei care au obligația de a se conforma măsurilor propuse, precum și afectarea drepturilor utilizatorilor finali. De asemenea, măsurile luate nu pot crea o poziție dominantă pe piață și nici nu pot restrânge concurența. Dacă aceste măsuri sunt implementate de către un terț, în urma unui contract încheiat cu autoritățile publice locale, aceste autorități trebuie să se asigure că accesul la infrastructură se asigură în mod nediscriminatoriu de către toți furnizorii de rețele de comunicații electronice, iar tarifele practicate în vederea exercitării acestui acces sunt orientate în funcție de costuri, astfel încât să nu permită realizarea unor profituri excesive de către administratorul infrastructurii. Mai mult, considerăm că autoritățile publice locale trebuie să se asigure că furnizorii de rețele de comunicații electronice beneficiază de acces pe proprietăți în condiții similare cu cele oferite terțului care operează infrastructura publică.

Prin proiectul de act normativ supus consultării, la prima vedere, CGMB pare să asigure dreptul de opțiune al furnizorilor de rețele de comunicații electronice între instalarea propriei infrastructuri și închirierea de canalizație sau fibră optică de la administratorul rețelei NETCITY. De fapt, așa cum vom arăta în continuare, acest drept de opțiune nu există, măsurile care se intenționează a fi adoptate având efectul de a crea un monopol pe piața de infrastructură din București, monopol care va permite exercitarea abuzivă a unor drepturi contractuale de către concesionar. Mai mult, respectarea normelor propuse de către furnizorii de rețele de comunicații electronice va determina suportarea de către aceștia a unor costuri foarte mari (de coborâre a infrastructurii existente în subteran), precum și pierderea investiției inițiale în rețeaua de acces realizată la nivelul municipiului București.

4. Observații punctuale privind proiectul de hotărâre a CGMB supus consultării

a) Potrivit dispozițiilor Hotărârii CGMB nr. 252/2008, precum și prevederilor art. 1 alin. (1) din normele de aplicare supuse consultării, *„amplasarea rețelelor de comunicații și a echipamentelor aferente acestora se va face numai în subteran, în spații special amenajate, corelate cu proiectul NETCITY”* (subl.ns).

Cu toate că în preambulul normelor de aplicare se face trimitere și la prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2002, prevederile normelor contravin în fapt dispozițiilor art. 22 și următoarele din acest act normativ. Așa cum precizăm și mai sus, prevederile Hotărârii CGMB nr. 252/2008 și ale normelor de aplicare limitează posibilitățile furnizorilor în ceea ce privește instalarea rețelelor de comunicații electronice și a echipamentelor aferente acestora, impunând, în plus și obligația corelării respectivelor amplasamente cu proiectul NETCITY, sancțiunea pentru nerespectarea acestei obligații fiind dezafectarea respectivelor rețele și echipamente, potrivit art. 6 alin. (1) din aceleași norme.

Față de aceste considerente, apreciem că impunerea acestor obligații se face cu încălcarea principiului integrării proiectului în ansamblul legislației, prevăzut de art. 12 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia actul normativ trebuie să se integreze organic în sistemul legislației, fiind necesar ca acesta să fie corelat atât cu prevederile actelor

normative de nivel superior, cu care se află în conexiune sau în baza cărora a fost întocmit, cât și cu reglementările comunitare.

b) Cu privire la domeniul de aplicabilitate al Hotărârii CGMB nr. 252/2008 și al normelor de aplicare ale acesteia, trebuie să subliniem că elementele rețelelor care intră sub incidența acestora nu este clar. Astfel, este necesară clarificarea domeniului de aplicare în ceea ce privește rețelele de comunicații electronice care sunt exceptate de la aplicarea Hotărârii CGMB nr. 252/2008, a acelor categorii cărora li se aplică dreptul de opțiune prevăzut la lit. b) și a acelor categorii cărora li se aplică dreptul de opțiune prevăzut la lit. c). De asemenea, nu înțelegem dacă furnizorilor rețelelor de comunicații electronice instalate anterior nu li se aplică în totalitate aceste norme (adică își pot menține rețelele instalate aerian) sau li se aplică lit. b) cu privire la dreptul de opțiune.

Totodată, în urma analizării lit. b) și c) ale art. 1 alin. (1) putem presupune că în cazul prevăzut la lit. b) nu mai este necesară analiza „prejudiciilor” aduse contractului de concesiune NETCITY. De asemenea, în măsura aplicării numai pentru viitor a prevederilor acestui act normativ, dacă după adoptarea Hotărârii CGMB nr. 252/2008 au fost instalate în mod legal rețele de comunicații electronice aeriene nu înțelegem cum dispozițiile normelor de aplicare se pot aplica și acestor rețele.

Mai mult, se stabilește cu caracter general obligația de a instala elementele rețelelor de comunicații electronice în subteran. Însă, rețele de comunicații electronice sunt, de exemplu, și rețelele publice de telefonie mobilă. Or, nu se poate considera în mod obiectiv că astfel de rețele pot fi instalate în subteran. Prin urmare, este necesară definirea clară a categoriilor de rețele de comunicații electronice cărora li se adresează Hotărârea CGMB nr. 252/2008.

c) În ceea ce privește dreptul deținătorilor/administratorilor rețelelor „*de a opta între a folosi infrastructura rețelei NETCITY sau de a le îngropa în propria canalizație*” (prevăzut la art. 1 alin. (1) lit. b)), acesta există doar la nivel declarativ, nefiind unul real, în condițiile în care termenul de 120 de zile, prevăzut la art. 6 alin. (1) din normele metodologice, este insuficient pentru îndeplinirea tuturor formalităților legale necesare pentru realizarea propriilor canalizații, realizarea efectivă a acestora și instalarea rețelelor în respectiva canalizație, fără a lua în considerare obținerea fondurilor necesare pentru efectuarea unor astfel de lucrări.

De asemenea, în art. 1 alin. (1) lit. b) se utilizează în mod incorect sintagma „*a îngropa în propria canalizație*”, deoarece „*îngroparea*” cablurilor aferente unei rețele sau instalarea acestora „*în canalizație*” constituie două tipuri diferite de inginerie civilă.

Art. 1 alin. 1 lit. c) condiționează dreptul de a opta pentru dezvoltarea de canalizație proprie de neîngreunarea sau neaducerea de prejudicii contractului de concesiune de lucrări publice în sistem parteneriat public-privat NETCITY, fără însă a detalia care sunt acțiunile care ar putea să îngreuneze sau să aducă prejudicii contractului menționat. Fără aceste precizări se creează premisa realizării unor abuzuri, oricare solicitant putând fi refuzat sub pretextul „îngreunării sau aducerii de prejudicii”, chiar dacă acestea nu există sau sunt minime.

d) Referitor la dispozițiile art. 1 alin. (2) din normele metodologice, apreciem că întocmirea de studii de amplasament, susținute de norme tehnice (standarde, regulamente) și memorii justificative, precum și supunerea acestora spre avizare Comisiei de Tehnică de Urbanism și Amenajarea Teritoriului și Direcției Coordonare Reglementare Infrastructură, pentru echipamentele și rețelele ce nu pot fi amplasate în subteran, reprezintă măsuri disproportionale și oneroase, care nu își găsesc utilitatea, cu atât mai mult în cazul

echipamentelor și rețelelor deja instalate. Mai mult, în cazul anumitor echipamente, precum antenele GSM sau unitățile optice, este evident că acestea nu pot fi instalate în subteran, iar realizarea unor documentații sau orice alte studii cu privire la amplasarea sau nu a acestora în subteran este în mod evident abuzivă.

Totodată, astfel cum este formulată propunerea de text, rezultă că această măsură se aplică atât echipamentelor și rețelelor care vor fi instalate în viitor, cât și celor deja instalate și care au obținut avizele și autorizațiile necesare pentru amplasamentul lor suprateran, inclusiv în ceea ce privește traseul acestor rețele și poziția echipamentelor aferente. În acest din urmă caz, întocmirea și supunerea spre avizare a unor studii de amplasament se dovedește a fi, cu atât mai mult, o măsură disproporționată, care nu își poate justifica utilitatea.

Prin urmare, considerăm că, în vederea eliminării unor situații potențial abuzive, precum și pentru o mai bună transparență a măsurilor propuse, este necesară detalierea/explicarea situațiilor care pot constitui excepții, precum și dezvoltarea unui set de criterii care vor fi utilizate în luare deciziei de acordare a avizului pentru rețelele respective de comunicații electronice.

De asemenea, ANC consideră că, în situația în care vor fi permise excepții așa cum este stabilit mai sus, rețelele de comunicații electronice instalate astfel vor trebui să respecte un set strict de standarde și norme.

e) Având în vedere faptul că luarea la cunoștință de către deținătorii/administratorii de rețele de comunicații electronice aflate pe traseul rețelei NETCITY a faptului că un anumit tronson al rețelei NETCITY a fost finalizat, prin semnarea procesului-verbal de recepție, se realizează de către Primăria Municipiului București prin transmiterea prin fax sau alte mijloace scrise a unei informări cu privire la disponibilitatea tronsonului finalizat, considerăm necesar ca termenul de 30 de zile pentru exprimarea opțiunii, prevăzut la art. 3 alin. (3) din norme, să curgă de la data comunicării respectivei informări și nu de la data finalizării respectivului tronson.

Depășirea de către Primăria Municipiului București a termenului de 5 zile lucrătoare sau comunicarea în scris prin alte mijloace a informării duc la diminuarea respectivului termen de 30 de zile, care oricum este insuficient pentru ca respectivul deținător/administrator de rețele de comunicații electronice să-și poată exprima opțiunea în deplină cunoștință de cauză. Termenul prevăzut la art. 3 alin. (3) trebuie să asigure respectivei persoane posibilitatea de a obține toate informațiile necesare de la organismele implicate astfel încât să își formeze o imagine cât mai exactă în ceea ce privește implicațiile opțiunii sale, pe baza propriilor planuri de afaceri.

În strictă legătură cu informarea altor furnizori de rețele de comunicații electronice cu privire la realizarea lucrărilor de infrastructură, referitor la strategia de dezvoltare/extindere a rețelei prevăzută la art. 2 alin. (2) din proiectul de norme, ANC consideră că termenul de 1 ianuarie pentru anul în curs, propus pentru publicarea Planului Coordonator Anual, nu permite operatorilor o bună informare și previzionare a propriilor activități, precum și luarea celor mai bune decizii de afaceri în ceea ce privește re poziționarea propriei rețele de comunicații electronice.

Referitor la modificările aduse Planului Coordonator Anual, ANC consideră că acestea nu trebuie să aibă un impact semnificativ asupra Planului inițial, în caz contrar fiind necesară decalarea acestor măsuri pentru următorul an, iar operatorii afectați de aceste modificări trebuie să beneficieze de o mai mare flexibilitate în ceea ce privește termenele de informare și re poziționare a rețelei.

f) Prevederile art. 3 alin. (4), precum și cele ale art. 6 alin. (1) din proiectul de norme disting doar două posibilități: amplasarea rețelelor fie în spații subterane proprie, fie în canalizația rețelei NETCITY. Remarcăm că o a treia posibilitate este astfel exclusă: amplasarea rețelelor în alte spații subterane, care nu sunt nici proprii, dar nici ale proiectului NETCITY. Fără o astfel de precizare, înțelegem că un operator sau o altă persoană care își construiește canalizație proprie nu va avea dreptul să ofere și altor operatori servicii de acces la propria canalizație. Acest lucru contravine prevederilor art. 12 din Directiva-cadru și bunelor practici la nivel comunitar, care încurajează utilizarea partajată a infrastructurilor, precum și prevederilor art. 25 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2002, care stabilesc posibilitatea ANC de a impune furnizorilor de rețele de comunicații electronice utilizarea partajată a infrastructurii.

De asemenea, tot potrivit art. 3 alin. (4) din normele metodologice, deținătorii/administratorii rețelelor aeriene de comunicații electronice au obligația de a începe amplasarea respectivelor rețele în spațiile subterane proprii, special amenajate, sau în canalizația rețelei NETCITY, în termen de 60 de zile de la data finalizării unui tronson. Apreciem că impunerea acestei obligații în sarcina deținătorilor/administratorilor de rețele este excesivă, în condițiile în care respectarea acestei obligații, cu atât mai mult în termenul impus, nu depinde în exclusivitate de respectivul deținător/administrator ci, printre alții, de Primăria Municipiului București și S.C. Nectcity Telecom S.A.

Aceleași observații se mențin și în cazul dispozițiilor art. 3 alin. (5) din normele metodologice.

g) Art. 4 alin. (1) introduce, printre altele, obligația deținătorilor de infrastructuri alternative de a transmite Primăriei Municipiului București informații privind situația autorizațiilor de construire pe care trebuie să le aibă cei cărora le-au fost închiriate infrastructurile respective. Considerăm excesivă și nejustificată această obligație, atâta timp cât deținătorii acestor infrastructuri nu au atribuții de control al existenței autorizațiilor de construire; prin urmare, o astfel de situație ar trebui solicitată organismelor cu atribuții în domeniu.

În ceea ce privește instalarea cablurilor și echipamentelor de comunicații electronice în galeriile sau canalizațiile care aparțin unor deținători de infrastructură asociată cum ar fi Metrorex, Electrica, RATB etc., se propune la art. 4 alin. (3) ca această activitate să fie realizată numai după îndeplinirea unor condiții cumulative. Considerăm că, în lipsa unor justificări obiective, instalarea cablurilor și echipamentelor de comunicații electronice în galeriile sau canalizațiile respectivelor furnizori de infrastructură asociată să nu facă obiectul prezentelor norme de aplicare, mai ales că în unele cazuri (în mod evident în cazul utilizării galeriilor Metrorex) elementele rețelelor de comunicații electronice sunt deja instalate subteran.

h) Potrivit dispozițiilor art. 5 din normele de aplicare, proiectarea tehnică și lucrările de execuție a spațiilor special amenajate pentru amplasarea rețelelor de comunicații electronice și echipamentelor aferente acestora sunt condiționate de obținerea unei serii de avize și autorizații, precum: Avizul Comisiei de Coordonare a Proiectării – D.C.R.I., Avizul Comisiei Tehnice de Urbanism, din cadrul Primăriei Municipiului București, Certificatul de Urbanism, Autorizația de Construire. Obținerea acestor avize și autorizații de către deținătorii/administratorii rețelelor, în vederea instalării subterane a rețelelor de comunicații electronice și

echipamentelor aferente acestora, în propria canalizație, se dovedește a fi dificilă și de durată, dacă nu imposibilă, ✂.

✂. În acest context, amintim că emiterea autorizațiilor de construire pentru infrastructuri paralele este o obligație a autorităților administrației publice locale, aceste autorizații neputând fi refuzate deoarece ar crea anumite probleme de profitabilitate partenerilor comerciali și în niciun caz nu pot fi considerate acte de concurență neloială din partea autorității publice. Cazurile în care este refuzată emiterea acestor autorizații trebuie să fie obiectiv justificate, în caz contrar aceste măsuri putând fi cenzurate de instanțele judecătorești competente, furnizorii afectați putând solicita și plata unor daune corespunzătoare.

De asemenea, potrivit alin. (1) al art. 5 din normele metodologice, respectivele lucrări de proiectare tehnică și de execuție a spațiilor amenajate pentru amplasarea în subteran a rețelelor de comunicații electronice și echipamentelor aferente trebuie să țină seama de traseul rețelei metropolitane NETCITY. Acest lucru presupune obținerea Avizului de traseu de la S.C. Neticity Telecom S.A., necesar în vederea primirii Autorizației de Construire. Prin urmare, dreptul de a instala o rețea de comunicații electronice este condiționat de acordul unui concurent care dezvoltă, pe baza unui contract încheiat cu autoritatea publică locală (care în același timp trebuie să acorde și autorizația de construire), o infrastructură paralelă. Această barieră are rolul de a restrânge în mod evident concurența bazată pe infrastructuri la nivelul municipiului București.

Condiționarea de avizul executantului proiectului rețelei NETCITY (S.C. Neticity Telecom S.A.), care este în același timp și operatorul acesteia, a montării cablurilor și echipamentelor pentru comunicații electronice de către administratorii de rețele care dețin galerii sau canalizații tehnico-edilitare, precum și a proiectării tehnice și realizării lucrărilor de execuție a spațiilor special amenajate pentru amplasarea în subteran a rețelelor, este de natură a bloca apariția și dezvoltarea pe traseul rețelei NETCITY a altor sisteme de canalizație destinate instalării subterane a rețelelor de comunicații electronice și, în consecință, este de natură a împiedica existența unor furnizori alternativi rețelei NETCITY.

De altfel, instanțele comunitare s-au pronunțat în multe situații asemănătoare în sensul constatării unor încălcări ale normelor de concurență stabilite prin Tratatul de instituire a Comunităților Europene. Astfel, Curtea de Primă de Instanță s-a pronunțat în sensul că nerespectarea principiului separării funcțiilor de reglementare de cele operaționale constituie o încălcare a prevederilor art. 82 din Tratat în cazurile T-133/95 și T-204/95 International Express Carriers Conference (IECC) v. Commission. În același sens s-a pronunțat și Curtea de Justiție a Comunităților Europene, stabilind că obligația consultării unui concurent într-o procedură de autorizare pentru a furniza servicii similare asigură acestui concurent un avantaj, considerând că aceste prevederi încalcă dispozițiile art. 82 din Tratat, în cazul C-475/00 Ambulanz Glockner v. Landkreis Sudwestpfalz. Practic, cumularea în cadrul aceleiași entități a unui drept special conferit de o autoritate publică de a desfășura o anumită activitate și a dreptului de a aviza desfășurarea unor activități similare de către concurenți determină un conflict de interese și nu poate împiedica respectiva entitate să abuzeze de poziția dominantă pe care o deține și, implicit, să încalce normele concurenței.

Apreciem că stabilirea unor condiții discriminatorii pentru agenții economici care realizează sau intenționează să realizeze aceste activități, prin acordarea dreptului de avizare a activităților acestora de către S.C. Neticity Telecom S.A., prin dispozițiile cuprinse la art. 4 alin. (3) și art. 5 alin. (1) din normele metodologice, ar putea avea ca efect restrângerea,

împiedicarea sau denaturarea concurenței. Din acest motiv, considerăm că este necesar ca măsurile stabilite prin normele metodologice să fie puse în acord cu prevederile art. 9 alin. (1) din Legea nr. 21/1996.

În aceste condiții și având în vedere formalitățile ce trebuie îndeplinite pentru obținerea respectivelor avize și autorizații emise de administrațiile publice locale, prevăzute de Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, termenul de 120 de zile prevăzut de art. 3 alin. (5) din norme se dovedește a fi insuficient chiar și pentru îndeplinirea formalităților legale necesare în vederea executării canalizațiilor destinate amplasării în subteran a rețelelor de comunicații electronice și echipamentelor aferente.

În concluzie, nu poate fi vorba de un drept de opțiune, deținătorii/administratorii rețelelor de comunicații electronice neavând la dispoziție o alternativă viabilă la folosirea infrastructurii rețelei NETCITY.

i) După cum am arătat mai sus, termenul de 120 de zile pentru finalizarea lucrărilor de instalare în subteran a rețelei de la finalizarea unui tronson de către S.C. Neticity Telecom S.A., este insuficient pentru amplasarea în subteran a rețelelor de comunicații electronice și a echipamentelor aferente, fie în canalizație proprie, fie în canalizația NETCITY. Mai mult, nu înțelegem necesitatea prezentării de către furnizorii de comunicații electronice a graficului de re poziționare a rețelelor aeriene spre avizare Direcției de Coordonare și Reglementare Infrastructură și solicităm ca, în lipsa unor justificări obiective, această obligație să fie eliminată.

Măsura este cu atât mai drastică, cu cât, potrivit dispozițiilor art. 6 alin. (1) din normele metodologice, nerespectarea acestui termen are drept consecință dezafectarea rețelelor de comunicații electronice și a echipamentelor aferente neamplasate în subteran, fapt ce conduce la lipsirea a numeroși utilizatori finali de servicii de comunicații electronice furnizate prin intermediul respectivelor rețele.

În aceste condiții, sancțiunea dezafectării rețelelor de comunicații electronice și a echipamentelor aferente după expirarea termenului de 120 de zile este o măsură disproporționată, care fără a-și dovedi necesitatea și utilitatea, este de natură a crea prejudicii semnificative atât respectivilor deținători/administratori de rețele, cât și altor furnizori de rețele sau servicii de comunicații electronice care folosesc serviciile acestora, precum și utilizatorilor finali.

Având în vedere cele de mai sus, considerăm că normele metodologice supuse consultării, coroborate cu dispozițiile Hotărârii CGMB nr. 282/2008, creează premisele afectării concurenței pe piața de comunicații electronice la nivelul municipiului București și trebuie reanalizate.

În speranța că observațiile transmise de ANC vor fi luate în considerare la finalizarea proiectului normelor supuse consultării, vă mulțumim încă odată pentru posibilitatea oferită de a ne exprima punctul de vedere cu privire la un proiect deosebit de important pentru dezvoltarea pieței de comunicații electronice în municipiul București.